

NAREĐENJE KOMANDE ARMIJSKE GRUPE »SRBIJA« OD
16. OKTOBRA 1944. POTČINJENIM JEDINICAMA ZA ORGA-
NIZACIJU ODBRANE NA LINIJI DRINA — SAVA — DUNAV
— TISA I PRIHVAT JEDINICA KOJE SE BORE U REJONU
BEOGRADA¹

STROGO POVERLJIVO

K-da Armijske grupe »Srbija«
Ia, str. pov. br. 1398/44

H. Qu., 16. 10. 1944.

Pril. 101

15 primeraka
12. *primerak*

- 1.) *Armijaska gr. »Srbija«*, u taktičkom i snabdevačkom pogledu potčinjena K-di 2. OkA, a u službenom pogledu k-tu Jugoistoka, treba sa 15. 10. u 12.00 časova da komandu nad K-dom Korp. »Miler« preda Grupi armija »E« i istovremeno da preuzme komandu nad Div. »Bether« i Borbenom grupom »Kilvajn«.
- 2.) *Linije razgraničenja:*
  - a) desno sa Grupom armija »E«: Bajina Bašta — Topola — Žagubica (mesta za Armijsku gr. »Srbija«)
  - b) između komandanta odbrane Beograda i Div. »Bether«: Zemun (za Beograd) — Bazaj (za »Bether«) — Sava do Šapca — mostobran (za »Bether«) — ušće Drine (za »Bether«)
  - c) između Div. »Bether« i Borbene grupe »Kilvajn« kao do sada
  - d) između Armijske grupe »Srbija« i Grupe armija »Jug«: Petrov kanal — Melenci (14 sz. Bečkerek).
- 3.) Armijaska grupa »Srbija« zaustaviće nepr. ofanzivu najkasnije na liniji Drina — Sava — Dunav — Tisa. Uz to, pre svega, od odlučujućeg značaja je da se jedinice koje se nalaze i. od Save prikupljeno i planski prebace u rejon Srema. Preduslov za to je neizostavno posedovanje Savskog mosta u Beogradu.²
- 4.) *Korpusna grupa »/.* Štetner«, posle uspostavljanja veze, nastavlja borbu u zajednici sa svim jedinicama angažovanim i. od Save i u Zemunu. Potrebno je:

¹ Snimak originala (pisanog na mašini) u AVII, NAV-T-501, r. 256, s. 123⁸—9.

² Vidi dok. br. 158.

- a) smesta uspostaviti vezu sa »Tvrđavom Beograd« i držati je, zatim
  - b) opštim napadom od ji. naročito razbiti neprijatelja koji se nalazi na putu Rakovica — Beograd i z. od puta i koji nadire prema s.
  - c) odbranu mostobrana Savskog mosta u Beogradu tako učvrstiti da se obezbedi planska evakuacija svih neborbenih jedinica i materijala
  - d) što pre premestiti ojač. Jurišni bat. »fon Rudno« u rejon Stara Pazova, kao i 92 (mot.) gren. brig, u rejon Rume na raspolaganje Armijskoj gr. »Srbija«.
- 5.) *Komandant odbrane Beograda.* Drži mostobran za prihvata Korpuse grupe »f. Štetner«. Savski most treba jako osigurati od napada iz vazduha i protiv iznenadnog prepada od s. i j. kao i iz samog Beograda.
- 6.) *Div. »Bether«:* Osigurava liniju Sava — Mitrovica³ — Beograd (isklj.) Drži otvorenim mostove kod Mitrovice i Šapca, brani Dunav, vrši izviđanje i vodi borbu protiv bandi. U tu svrhu biće joj potčinjeni Štab pukovnika Dizenera (Surčin), sa komandantom odbrane Šapca i 555. inž. most.[ovnim] bat. Borbena grupa SDK za borbu protiv bandi. Evakuisane komore iz Beograda treba prikupiti za osiguranje linije Sava i za dalja odbrambena dejstva.
- 7.) *Borbena grupa »Kilvajn«.* Osiguravanje odseka Tise i linije Petrov kanal do Vrbasa protiv iznenadnog nepr. napada u rejon Novi Sad. Osiguranje i izviđanje na severnom krilu u dodiru sa levim susedom.
Mađari: Borbeno sposobne jedinice treba potčiniti. Dezorganizovane jedinice treba razoružati. Naoružanje i sredstva za snabdevanje ovih jedinica treba skloniti na sigurno mesto.
- 8.) *Treba izvestiti:*
Preko Div. »Bether«, Borbenu grupu »Kilvajn« do 18. 10. 44. po kuriru sa kartom 1 : 200.000 (ukoliko to još nije učinjeno).
Raspored jedinica, grupisanje (uklj. snage za osiguranje), brojna stanja, potrebne udarne rezerve i za ove pripremljene rejone dejstva.
- 9.) *Komandno mesto Armijske grupe »Srbija«:* Ruma. Pok [retno] ist[aknuto] kom. mesto od 18. 10. 44. po pod.[ne] okolina Zemuna.

Felber

³ Sremska Mitrovica

Dostavljeno prema konceptu

Načelnik inženjerije
Vojnopravni komandant Jugoistoka

Primljeno: 18. X. 1944.	5
Prilozi:	
Odelj.	str. pov. 1/44

BR. 157

NAREĐENJE ARMIJSKE GRUPE »SRBIJA« OD 17. OKTOBRA 1944. ZA PROBOJ 1. BRDSKE DIVIZIJE PREMA BEOGRADU¹

Prepis

Radiogram

Centar veze Br.
H B F X T 172

POVERLJIVO

Primljeno
17. 10. 2400 Veza

Odaslato   Upućeno
Dan 17.10
Vreme 23.40
Vrlo vrlo hitno

1. brdskoj diviziji
a obavešt o tome: komandantu
odbrane Beograda

- 1.) Namera—proboj 18. 10 — 5.00 časova na Topčider odobrena.² Snage držati, bezuslovno, usko prikupljeno. Topčiderski visovi treba da budu zauzeti uveče 18. 10.
- 2.) U cilju rasterećenja Grupe »Štetner«³ 18. 10. — 7.00 napadaju:

⁴ Četvrtasti pečat.

⁵ Nečitak paraf.

¹ Snimak overene depeše (pisane na mašini) u AVII, NAV-T-501, r. 257, s. 146.

² Taj proboj 1. brdske divizije nije uspeo. Opširnije o tome vidi dok. br. 168; Milovan Dželebdžić, *Borbe u Sremu 1944/1945. godine*, Vojnočetvrtički glasnik br. 2, Beograd, 1975, str. 17—19.

³ Bliže o toj grupi vidi dok. br. 168 i Milovan Dželebdžić, n. čl., str. 17—19.